

2024/350

22.1.2024.

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2024/350

od 13. prosinca 2023.

o usklađenosti korektivnih mjera Belgije s Provedbenom odlukom (EU) 2023/1336

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2023) 8616)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (Okvirna uredba) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 11. stavak 3. točku (c),

uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2019/317 od 11. veljače 2019. o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba i stavljanju izvan snage provedbenih uredaba (EU) br. 390/2013 i (EU) br. 391/2013 ⁽²⁾, a posebno njezin članak 15. stavak 7. drugi podstavak,

budući da:

OPĆA RAZMATRANJA

- (1) Detaljnim ispitivanjem iz članka 15. stavka 3. Provedbene uredbe (EU) 2019/317 Komisija je utvrdila da ciljevi performansi povezani s troškovnom učinkovitošću za zonu naplate u Belgiji i Luksemburgu nisu usklađeni s ciljevima performansi povezanim s troškovnom učinkovitošću na razini Unije za treće referentno razdoblje.
- (2) Stoga su u skladu s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2023/1336 ⁽³⁾ Belgija i Luksemburg morali definirati korektivne mjere za postizanje usklađenosti svojih nacionalnih ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću s ciljevima performansi povezanim s troškovnom učinkovitošću na razini Unije za treće referentno razdoblje i o tome obavijestiti Komisiju. Te korektivne mjere trebale su se uvesti u okviru nacrt završnih planova performansi koje su Belgija odnosno Luksemburg utvrdili na nacionalnoj razini.
- (3) Belgija je 16. rujna 2023. Komisiji na ocjenu dostavila prvu verziju svojeg nacrt završnog plana performansi u koji su uključene korektivne mjere. Nakon što je provjerila njegovu potpunost, Komisija je od Belgije zatražila da ažurira nacrt završnog plana performansi kako bi ga dopunila određenim elementima koji su nedostajali i riješila određene utvrđene probleme. U ovoj se Odluci ocjenjuje ta ažurirana verzija nacrt završnog plana performansi koja sadržava korektivne mjere („nacrt završnog plana performansi”), koji je Belgija dostavila Komisiji 7. studenog 2023.
- (4) Tijelo za ocjenu performansi, koje pomaže Komisiji u provedbi plana performansi u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 549/2004, dostavilo je Komisiji izvješće u vezi s ocjenom nacrt završnog plana performansi s korektivnim mjerama koji je dostavila Belgija.

⁽¹⁾ SL L 96, 31.3.2004., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj>

⁽²⁾ SL L 56, 25.2.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj

⁽³⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2023/1336 od 16. lipnja 2023. o korektivnim mjerama koje trebaju poduzeti Belgija i Luksemburg u vezi s određenim ciljevima performansi za treće referentno razdoblje u skladu s Uredbom (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 166, 30.6.2023., str. 119., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1336/oj).

- (5) Belgija iznimno pristaje odreći se svojih prava koja proizlaze iz članka 342. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s člankom 3. Uredbe br. 1 (*) i pristaje da se ova Odluka donese i priopći na engleskom jeziku.

OCJENA KOMISIJE

Područje primjene

- (6) U skladu s člankom 15. stavkom 7. prvim podstavkom Provedbene uredbe (EU) 2019/317 korektivne mjere utvrđene u nacrtu završnog plana performansi ocjenjuju se kako bi se utvrdilo jesu li dostatne za osiguravanje usklađenosti s korektivnim mjerama utvrđenima u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 i time usklađenosti ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću za zonu naplate naknada između Belgije i Luksemburga s ciljevima performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje. Te korektivne mjere zajednički su osmislili Belgija i Luksemburg za zajedničku zonu naplate.
- (7) Komisija napominje da se ciljevi performansi povezani sa sigurnošću, kapacitetom i okolišem utvrđeni u revidiranom nacrtu plana performansi nisu promijenili u nacrtu završnog plana performansi. Komisija u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 nije izrazila zabrinutost u pogledu tih ciljeva performansi. Stoga bi ciljeve performansi povezane sa sigurnošću, kapacitetom i okolišem trebalo smatrati usklađenima s odgovarajućim ciljevima performansi na razini Unije.

Korektivne mjere namijenjene postizanju usklađenosti revidiranih ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću s ciljevima performansi povezanim s troškovnom učinkovitošću na razini Unije koji podliježu ocjeni Komisije

Korektivne mjere

- (8) Komisija primjećuje da nacrt završnog plana performansi u osnovi uključuje sljedeće korektivne mjere u pogledu relevantnih pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, odnosno poduzeća skeyes i Centra za kontrolu zračnog prometa u gornjem zračnom prostoru u Maastrichtu („MUAC“):
- (a) reviziju troškovnih osnovica poduzeća skeyes i MUAC-a za 2023. i 2024. („korektivna mjera A“);
  - (b) povrat viška iz kalendarske godine 2022. korisnicima zračnog prostora kao rezultat razlike između utvrđenih i stvarnih troškova („korektivna mjera B“);
  - (c) povrat iznosa naplaćenih korisnicima zračnog prostora u drugom referentnom razdoblju („RP2“) za odgođena ili otkazana ulaganja u dugotrajnu imovinu („korektivna mjera C“).
- (9) U nacrtu završnog plana performansi Belgija je zadužila neovisnog konzultanta da tijekom ljeta 2023. provede preispitivanje usklađenosti skeyesa i MUAC-a („preispitivanje usklađenosti skeyesa i MUAC-a“) u pogledu nalaza koje je Komisija utvrdila u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336. Belgija je 3. listopada 2023. službama Komisije dostavila završno izvješće o preispitivanju usklađenosti. Belgija pojašnjava da su rezultati preispitivanja usklađenosti uzeti u obzir pri utvrđivanju korektivnih mjera uključenih u nacrt završnog plana performansi.

Korektivna mjera A

- (10) Korektivna mjera A sastoji se od stvarnog smanjenja utvrđenih troškova skeyesa i MUAC-a za 2023. i 2024. Planira se da će ta korektivna mjera dovesti do ukupnog smanjenja troškova za 2023. od 12,9 milijuna EUR, izraženo u realnim vrijednostima u cijenama iz 2017. („EUR 2017“), i ukupnog smanjenja troškova za 2024. od 9,1 milijun EUR izraženo u EUR 2017.
- (11) U tablici u nastavku prikazan je učinak korektivne mjere A na utvrđene troškove raščlanjene između skeyesa i MUAC-a.

(*) Uredba br. 1 o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 17, 6.10.1958., str. 385/58., ELI: ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj)).

Korektivna mjera A	Učinak na utvrđene troškove za 2023. izražene u EUR 2017	Učinak na utvrđene troškove za 2024. izražene u EUR 2017
skeyes	- 4,6 milijuna EUR	- 4,0 milijuna EUR
MUAC	- 8,2 milijuna EUR	- 5,0 milijuna EUR
Ukupno	- 12,9 milijuna EUR	- 9,1 milijuna EUR

- (12) Komisija primjećuje da korektivna mjera A pridonosi ukupnom smanjenju troškovne osnovice za zonu naplate naknada između Belgije i Luksemburga 2023. i 2024. te da posebno dovodi do smanjenja operativnih troškova, uključujući troškove osoblja i druge operativne troškove, za skeyes i MUAC, kako je propisano člankom 1. stavkom 2. Provedbene odluke (EU) 2023/1336.

Korektivna mjera B

- (13) Korektivna mjera B odnosi se na povrat viška iz kalendarske godine 2022. koji proizlazi iz razlike između utvrđenih i stvarnih troškova korisnicima zračnog prostora. Taj višak konkretno obuhvaća razliku između utvrđenih i stvarnih troškova povezanih s troškovima osoblja i drugim operativnim troškovima skeyesa i MUAC-a za 2022. Razlike u troškovima za 2022. povezane s troškovima amortizacije i troškom kapitala isključene su iz područja primjene korektivne mjere B jer se na te razlike primjenjuju pravila o podjeli rizika povezanog s troškovima utvrđena u članku 28. stavku 3. točki (a) i članku 28. stavku 4. Provedbene uredbe (EU) 2019/317.
- (14) Planira se da će korektivna mjera B proizvesti učinke jednokratnim smanjenjem troškova za 2024. od 7,7 milijuna EUR izraženih u EUR 2017, kako je prikazano u tablici u nastavku raščlanjeno između skeyesa i MUAC-a.

Korektivna mjera B	Učinak na utvrđene troškove za 2024. izražene u EUR 2017
skeyes	- 0,1 milijuna EUR
MUAC	- 7,6 milijuna EUR
Ukupno	- 7,7 milijuna EUR

- (15) Komisija primjećuje da korektivna mjera B pridonosi ukupnom smanjenju utvrđenih troškova skeyesa i MUAC-a za 2024., kako je propisano člankom 1. stavkom 2. Provedbene odluke (EU) 2023/1336.

Korektivna mjera C

- (16) Korektivna mjera C odnosi se na povrat nepotrošenih kapitalnih izdataka u drugom referentnom razdoblju korisnicima zračnog prostora u vezi s odgođenim ili otkazanim ulaganjima u dugotrajnu imovinu.
- (17) Komisija je zaključila da su u drugom referentnom razdoblju i skeyes i MUAC odgodili ili otkazali nekoliko planiranih ulaganja u dugotrajnu imovinu koja su bila dio plana performansi za drugo referentno razdoblje. Ta su ulaganja djelomično naplaćena korisnicima zračnog prostora u okviru troškovne osnovice za zonu naplate naknada u Belgiji i Luksemburgu za drugo referentno razdoblje iako nisu provedena i stoga nisu pružila očekivane operativne koristi. U skladu s Provedbenom odlukom (EU) 2023/1336 Komisija je stoga od nacionalnih nadzornih tijela Belgije i Luksemburga zatražila da provjere da troškovi naplaćeni u drugom referentnom razdoblju za otkazana i odgođena ulaganja u dugotrajnu imovinu nisu ponovno naplaćeni korisnicima zračnog prostora u slučaju da su se ta ulaganja ostvarila u kasnijoj fazi.

- (18) Belgija u nacrtu završnog plana performansi navodi da je preispitivanjem usklađenosti skeyesa i MUAC-a utvrđeno da se određeni iznosi iz troškovnih osnovica za treće referentno razdoblje doista trebaju nadoknaditi korisnicima kako bi se izbjeglo dvostruko naplaćivanje za ulaganja koja su otkazana ili odgođena u drugom referentnom razdoblju. U tu svrhu za 2024. treba primijeniti jednokratno smanjenje troškova od 6,1 milijun EUR izraženo u EUR 2017, raščlanjeno između skeyesa i MUAC-a u skladu sa sljedećom tablicom:

Korektivna mjera C	Učinak na utvrđene troškove za 2024. izražene u EUR 2017
skeyes	- 4,4 milijuna EUR
MUAC	- 1,6 milijuna EUR
Ukupno	- 6,1 milijuna EUR

- (19) Kad je riječ o skeyesu, Komisija napominje da korektivna mjera C dovodi samo do djelomičnog povrata nepotrošenih troškova koji su naplaćeni korisnicima u drugom referentnom razdoblju za otkazana i odgođena ulaganja u dugotrajnu imovinu. U skladu s analizom koju je provelo tijelo za ocjenu performansi i kako je utvrđeno u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336, skeyes je naplatio ukupno 7,8 milijuna EUR u drugom referentnom razdoblju za ulaganja koja se nisu ostvarila tijekom tog referentnog razdoblja.
- (20) Međutim, Komisija napominje da korektivna mjera C pridonosi ukupnom smanjenju utvrđenih troškova skeyesa i MUAC-a za 2024., kako je propisano člankom 1. stavkom 2. Provedbene odluke (EU) 2023/1336.

Revidirani ciljevi performansi povezani s troškovnom učinkovitošću

- (21) U tablici u nastavku navedeni su rutni ciljevi performansi povezani s troškovnom učinkovitošću za treće referentno razdoblje za zonu naplate između Belgije i Luksemburga iz revidiranog nacrtu plana performansi i odgovarajući revidirani ciljevi performansi iz nacrtu završnog plana performansi.

Zona naplate rutnih naknada u Belgiji i Luksemburgu	Polazna vrijednost 2014.	Polazna vrijednost 2019.	2020. – 2021.	2022.	2023.	2024.
<i>Ciljevi performansi povezani s troškovnom učinkovitošću iz revidiranog nacrtu plana performansi, izraženi kao utvrđeni jedinični trošak (u realnim vrijednostima u cijenama iz 2017.)</i>	81,78 EUR	83,26 EUR	189,52 EUR	104,47 EUR	94,18 EUR	89,87 EUR
Revidirani ciljevi performansi povezani s troškovnom učinkovitošću iz nacrtu završnog plana performansi, izraženi kao utvrđeni jedinični trošak (u realnim vrijednostima u cijenama iz 2017.)	81,78 EUR	83,26 EUR	189,52 EUR	104,47 EUR	90,34 EUR	80,26 EUR

- (22) Komisija primjećuje da je Belgija u nacrtu završnog plana performansi smanjila ciljeve performansi povezane s troškovnom učinkovitošću za 2023. i 2024. Ta revizija naniže daje smanjenje utvrđenog jediničnog troška od oko 4,1 % za 2023. i 10,7 % za 2024. Komisija napominje da su polazne vrijednosti za 2014. i 2019. ostale nepromijenjene u nacrtu završnog plana performansi u usporedbi s revidiranim nacrtom plana performansi.
- (23) Prognoza prometa na kojoj se temelje ciljevi performansi povezani s troškovnom učinkovitošću za zonu naplate naknada između Belgije i Luksemburga ažurirana je u okviru nacrtu završnog plana performansi i u skladu je s osnovnim predviđanjem prometa Eurocontrola STATFOR iz ožujka 2023. U sljedećoj tablici navedene su pretpostavke o prometu, koje su za 2023. revidirane naniže (s negativnim učinkom na utvrđeni jedinični trošak) i revidirane naviše za 2024. (uz pozitivan učinak na utvrđeni jedinični trošak).

Zona naplate rutnih naknada u Belgiji i Luksemburgu	2023.	2024.
<i>Predviđanje prometa navedeno u revidiranom nacrtu plana performansi, izraženo u tisućama jedinica rutnih usluga</i>	2 445	2 542
Ažurirano predviđanje prometa navedeno u nacrtu završnog plana performansi, izraženo u tisućama jedinica rutnih usluga	2 404	2 560
Razlika	- 1,7 %	+ 0,7 %

Utvrđeni troškovi za kalendarske godine 2023. i 2024.

- (24) Revidirani utvrđeni troškovi u realnim vrijednostima, izraženi u EUR 2017 za kalendarske godine 2023. i 2024., koji proizlaze iz primjene korektivnih mjera iz uvodnih izjava od 8. do 19. i iz drugih prilagodbi primijenjenih u nacrtu završnog plana performansi, navedeni su u sljedećoj tablici:

Zona naplate rutnih naknada u Belgiji i Luksemburgu	2023.	2024.
<i>Utvrđeni troškovi u EUR 2017, kako je utvrđeno u revidiranom nacrtu plana performansi</i>	230,2 milijuna EUR	228,5 milijuna EUR
Revidirani utvrđeni troškovi u EUR 2017, kako je utvrđeno u nacrtu završnog plana performansi	217,2 milijuna EUR	205,5 milijuna EUR
Razlika izražena u EUR 2017 i u postotku	- 13,1 milijuna EUR - 5,7 %	- 23,0 milijuna EUR - 10,1 %

- (25) U usporedbi s revidiranim nacrtom plana performansi kombinirani učinak korektivnih mjera utvrđenih u nacrtu završnog plana performansi na troškovnu osnovicu zone naplate između Belgije i Luksemburga iznosi – 12,8 milijuna EUR izraženo u EUR 2017 za 2023. i – 22,7 milijuna EUR izraženo u EUR 2017 za 2024. Daljnja smanjenja preostalih troškova u iznosu od 0,3 milijuna EUR izraženo u EUR 2017 za 2023. i 0,2 milijuna EUR izraženo u EUR 2017 za 2024. proizlaze iz prilagodbi u pogledu troškovnih osnovica luksemburške uprave za zračnu plovību i nacionalnih nadzornih tijela Belgije odnosno Luksemburga.
- (26) U Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 Komisija je zaključila da utvrđeni troškovi za luksemburšku upravu za zračnu plovību i nacionalna nadzorna tijela Belgije i Luksemburga ne izazivaju zabrinutost. Povezani nalazi utvrđeni u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 i dalje su valjani jer u nacrtu završnog plana performansi nisu unesene veće promjene u pogledu tih komponenti troškova.

Ocjena revidiranih ciljeva performansi

Ocjena revidiranih ciljeva performansi na temelju kriterija za ocjenjivanje utvrđenih u točki 1.4. podtočkama (a), (b) i (c) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317

- (27) Komisija je ocijenila usklađenost revidiranih ciljeva povezanih s troškovnom učinkovitošću koji su postavljeni u nacrtu završnog plana performansi na temelju kriterija utvrđenih u točki 1.4. podtočkama (a), (b) i (c) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317.
- (28) Kad je riječ o kriteriju utvrđenom u točki 1.4. podtočki (a) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija primjećuje da je kretanje utvrđenog rutnog jediničnog troška na razini zone naplate, koje je iznosilo – 0,9 % tijekom trećeg referentnog razdoblja, nadmašilo kretanje na razini Unije, koje je iznosilo +1,0 % tijekom istog razdoblja.
- (29) Kad je riječ o kriteriju utvrđenom u točki 1.4. podtočki (b) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija primjećuje da je dugoročno kretanje utvrđenog rutnog jediničnog troška na razini zone naplate, koje je iznosilo – 0,2 % tijekom drugog i trećeg referentnog razdoblja, slabije od dugoročnog kretanja na razini Unije, koje je iznosilo – 1,3 % tijekom istog razdoblja.
- (30) Kad je riječ o kriteriju utvrđenom u točki 1.4. podtočki (c) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija primjećuje da je polazna vrijednost utvrđenog jediničnog troška od 83,26 EUR u zoni naplate Belgija-Luksemburg, izražena u EUR 2017, za 13,2 % niža od prosječne polazne vrijednosti od 73,53 EUR, izražene u EUR 2017., relevantne usporedne skupine.

Ocjena mjera povezanih s kapacitetom na koje se Belgija pozvala kako bi opravdala uočena odstupanja od kretanja troškovne učinkovitosti na razini Unije

- (31) Potrebno je ispitati mogu li se odstupanja od kriterija utvrđenih u točki 1.4. podtočkama (b) i (c) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317 iz uvodnih izjava 29. i 30. smatrati potrebnima i razmjernima u skladu s točkom 1.4. podtočkom (d) tog priloga ako je zabilježeno odstupanje od dugoročnog kretanja utvrđenog jediničnog troška na razini Unije isključivo posljedica dodatnih utvrđenih troškova povezanih s mjerama potrebnima za postizanje ciljeva performansi u ključnom području performansi povezanom s kapacitetom.
- (32) Uzimajući u obzir izračune tijela za ocjenu performansi, Komisija napominje da procijenjena razlika između utvrđenih troškova za treće referentno razdoblje iz nacrtu završnog plana performansi za zonu naplate između Belgije i Luksemburga za 2024. i utvrđenih troškova koji bi bili potrebni za postizanje dugoročnog kretanja utvrđenog jediničnog troška na razini Unije iznosi približno 19,4 milijuna EUR, izraženo u EUR 2017.
- (33) Kad je riječ o kriteriju za ocjenjivanje utvrđenom u točki 1.4. podtočki (d) podpodtočki i. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija napominje da nacrt završnog plana performansi sadržava sedam mjera za postizanje ciljeva performansi povezanih s kapacitetom („mjere povezane s kapacitetom”) koje Belgija smatra potrebnima za postizanje ciljeva povezanih s kapacitetom i koje, prema tvrdnjama Belgije, opravdavaju odstupanja lokalnih ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću od ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću na razini Unije. Dvije od tih mjera povezanih s kapacitetom („mjere 1 i 2”) odnose se na skeyes, a pet mjera povezanih s kapacitetom („mjere od 3 do 7”) odnosi se na MUAC. Komisija je već ocijenila te mjere povezane s kapacitetom, kako su navedene u revidiranom nacrtu plana performansi, u okviru detaljnog ispitivanja iz uvodne izjave 1. Povezani nalazi utvrđeni su u Provedbenoj odluci(EU) 2023/1336.
- (34) Mjere od 3 do 7 ostale su nepromijenjene u nacrtu završnog plana performansi, stoga su nalazi koje je Komisija utvrdila tijekom detaljnog ispitivanja tih mjera i dalje valjani. Zbog toga se mjere od 3 do 7 smatraju potrebnima i razmjernima za postizanje ciljeva performansi povezanih s kapacitetom na temelju detaljnih nalaza iz Provedbene odluke (EU) 2023/1336. S druge strane, Belgija je u nacrtu završnog plana performansi izmijenila mjere 1 i 2 te je stoga te mjere trebalo ponovno ocijeniti.

Ocjena izmijenjene mjere 1.

- (35) Mjera 1 obuhvaća zapošljavanje i osposobljavanje kontrolora zračnog prometa u poduzeću skeyes kako bi se održala odgovarajuća razina tog osoblja u trećem i četvrtom referentnom razdoblju.
- (36) Komisija je već u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 zaključila da je mjera 1 potrebna za postizanje lokalnih ciljeva performansi povezanih s kapacitetom. Međutim, Komisija je smatrala da Belgija u revidiranom nacrtu plana performansi nije opravdala sve troškove za koje se tvrdi da su nastali u vezi s mjerom 1. Stoga je utvrđeno da je dio troškova mjere 1 neopravdan s obzirom na postizanje ciljeva povezanih s kapacitetom jer Belgija nije potkrijepila te troškove tijekom detaljnog ispitivanja iz uvodne izjave 1., među ostalim u pogledu navodnog učinka inflacije na troškove.
- (37) Komisija napominje da je Belgija u nacrtu završnog plana performansi navela povećane procjene troškova za mjeru 1 za 2023. i 2024. Belgija objašnjava da je to posljedica dodatnih iznosa povezanih s troškovima osoblja poduzeća skeyes za naknadu polaznicima osposobljavanja za kontrolora zračnog prometa za rutne usluge. Navodi i da su ti troškovi pogrešno izostavljeni iz troškova mjere 1. u prethodnim nacrtima planova performansi koje je dostavila za treće referentno razdoblje.
- (38) Na temelju informacija iz nacrtu završnog plana performansi dodatni troškovi osoblja iz uvodne izjave 37. izravno su povezani s mjerama za povećanje kapaciteta koje se poduzimaju u skladu s mjerom 1 za koje je Komisija u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 već utvrdila da su relevantne za postizanje lokalnih ciljeva performansi povezanih s kapacitetom. Nadalje, te dodatne troškove osoblja trebalo bi smatrati razmjernima s obzirom na cilj da se osigura da skeyes sigurno i kontinuirano pruža potrebne kapacitete kontrole zračnog prometa u trećem referentnom razdoblju. Stoga je u pogledu mjere 1 primjereno uključiti te troškove osoblja u izračun troškova koji se smatraju potrebnima i razmjernima za postizanje ciljeva povezanih s kapacitetom.
- (39) Kad je riječ o svim drugim aspektima mjere 1, potvrđuju se zaključci iz Provedbene odluke (EU) 2023/1336 s obzirom na to da nacrt završnog plana performansi ne sadržava argumente ili dokaze zbog kojih bi bilo potrebno ponovno pokrenuti analizu Komisije.

Ocjena izmijenjene mjere 2

- (40) Mjera 2 odnosi se na modernizaciju sustava upravljanja zračnim prometom u poduzeću skeyes kako bi se poduprla integracija civilnih i vojnih usluga u zračnoj plovidbi te poboljšali kapaciteti i operativna učinkovitost.
- (41) U Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 Komisija je primijetila da mjera 2 uključuje dva elementa, odnosno nadogradnju postojećeg sustava upravljanja zračnim prometom na sredini životnog vijeka u poduzeću skeyes i dugoročnu zamjenu tog postojećeg sustava jedinstvenim, integriranim i usklađenim sustavom upravljanja zračnim prostorom koji treba razviti zajedno s MUAC-om i belgijskim Ministarstvom obrane u okviru projekta „Zajednički sustav usluga u zračnom prometu 3” („projekt SAS 3”). Međutim, Komisija je primijetila da, u kontekstu vjerodostojnih informacija koje su tada bile dostupne, postoje ozbiljne sumnje u pogledu stvarne provedbe projekta SAS 3. Nadalje, Komisija je određene troškove prikazane u okviru mjere 2. isključila iz dodatnih troškova koji se smatraju potrebnima i razmjernima u odnosu na postizanje ciljeva povezanih s kapacitetom, čime se opravdava odstupanje od ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću na razini Unije.
- (42) Komisija napominje da je Belgija u nacrtu završnog plana performansi izmijenila mjeru 2 u pogledu njezina sadržaja i navedenih troškova. S jedne strane, Belgija potvrđuje da bi se planirana nadogradnja sustava upravljanja zračnim prometom sredinom životnog vijeka trebala provesti u razdoblju 2023. – 2024. kao prijelazna mjera prije uvođenja novog sustava za koji se očekuje da će početi s radom na kraju četvrtog referentnog razdoblja. S druge strane, Belgija priznaje da je projekt SAS 3, čiji je cilj bio razvoj novog sustava, obustavljen jer su „rizici projekta u pogledu opsega i planiranja bili previsoki za skeyes”. Belgija tvrdi da „skeyes trenutačno raspravlja s belgijskim Ministarstvom obrane kako bi se utvrdili najbolji daljnji koraci za modernizaciju sustava koji treba biti pušten u rad 2028.”. Međutim, Belgija u nacrtu završnog plana performansi ne iznosi nikakve mogućnosti u pogledu zamjene ili izmjene projekta SAS 3.

- (43) Komisija napominje i da su troškovi povezani s mjerom 2 izmijenjeni za 2023. i 2024. u nacrtu završnog plana performansi. Ti su troškovi revidirani naniže s obzirom na najnovije stanje planiranih ulaganja u sustav upravljanja zračnim prometom.
- (44) Na temelju analize ažuriranih informacija i argumenata koje je dostavila Belgija, Komisija u pogledu mjere 2 ponavlja svoje zaključke iz Provedbene odluke (EU) 2023/1336. Jasno je da bi uključivanje svih troškova koji se odnose na budući novi sustav upravljanja zračnim prometom, bilo na temelju projekta SAS 3 ili bilo kojeg alternativnog tehničkog rješenja koje će odabrati skeyes, bilo preuranjeno s obzirom na to da povezana odluka o ulaganju nije donesena i da se ulaganje ne planira prije kraja četvrtog referentnog razdoblja. Nadalje, Komisija ponavlja svoje opažanje da se samo troškovi amortizacije i troškovi kapitala koji su izravno nastali za ulaganja u nadogradnju ili zamjenu sustava upravljanja zračnim prometom mogu uzeti u obzir kako bi se opravdala odstupanja od ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću na razini Unije.
- (45) Stoga, kad je riječ o dodatnim troškovima koji se smatraju potrebnima i razmjernima za postizanje ciljeva performansi povezanih s kapacitetom, troškovi koje treba uzeti u obzir za mjeru 2 su troškovi povezani s troškovima amortizacije i troškom kapitala nastalim za nadogradnju sustava za upravljanje zračnim prometom u poduzeću skeyes sredinom životnog vijeka, kako je utvrđeno u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336.

Zaključci o mjerama u vezi s kapacitetom na koje se pozivaju Belgija i Luksemburg kako bi opravdali uočena odstupanja od kretanja troškovne učinkovitosti na razini Unije

- (46) Kad je riječ o kriteriju iz točke 1.4. podtočke (d) podpodtočke i. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija na temelju nalaza iz uvodnih izjava od 31. do 45. zaključuje da su troškovi navedeni u nacrtu završnog plana performansi mjere 1 i 2 djelomično potrebni i razmjerni za ostvarivanje ciljeva performansi povezanih s kapacitetom, dok su troškovi izneseni za mjere od 3 do 7 u potpunosti potrebni i razmjerni za ostvarivanje tih ciljeva.
- (47) Uzimajući u obzir analizu tijela za ocjenu performansi, u sljedećoj tablici prikazan je izračunati novčani učinak mjera povezanih s kapacitetom na kretanje utvrđenog jediničnog troška za zonu naplate između Belgije i Luksemburga za relevantnu godinu, konkretno 2024.:

Mjere povezane s kapacitetom predstavljene u nacrtu završnog plana performansi	Novčani učinak na kretanje utvrđenog jediničnog troška na razini Unije za zonu naplate naknada u Belgiji i Luksemburgu, u EUR 2017, uzimajući u obzir troškove koje Komisija smatra potrebnima i razmjernima za ostvarivanje ciljeva povezanih s kapacitetom ⁽¹⁾
Mjera 1	8,2 milijuna EUR ⁽²⁾
Mjera 2	0,3 milijuna EUR ⁽³⁾
Mjera 3	4,3 milijuna EUR
Mjera 4	0,3 milijuna EUR
Mjera 5	4,7 milijuna EUR
Mjera 6	1,4 milijuna EUR
Mjera 7	0,3 milijuna EUR
Ukupno	19,5 milijuna EUR

⁽¹⁾ Izračuni na temelju ažuriranog indeksa inflacije upotrijebljenog u nacrtu završnog plana performansi.

⁽²⁾ Revidirani iznos koji odražava udio troškova mjere 1, za koju je Komisija utvrdila da je potrebna i razmjerna za ostvarivanje lokalnih ciljeva performansi povezanih s kapacitetom, u skladu s uvodnim izjavama 47. i 48.

⁽³⁾ Iznos koji odražava udio troškova mjere 2, za koju je Komisija utvrdila da je potrebna i razmjerna za ostvarivanje lokalnih ciljeva performansi povezanih s kapacitetom, u skladu s uvodnom izjavom 54. Taj se iznos nije promijenio nakon što su u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 utvrđene korektivne mjere koje trebaju poduzeti Belgija i Luksemburg.

- 48 Mjere povezane s kapacitetom navedene u tablici u uvodnoj izjavi 52. činile su ukupno više od 19,5 milijuna EUR izraženo u EUR 2017 u odnosu na troškovnu osnovicu za 2024. Stoga bi se uočeno odstupanje od 19,4 milijuna EUR izraženo u EUR 2017 od dugoročnog kretanja utvrđenog jediničnog troška na razini Unije, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 32., trebalo smatrati u potpunosti opravdanim dodatnim utvrđenim troškovima u vezi s mjerama povezanim s kapacitetom predstavljenima u nacrtu završnog plana performansi.
- 49 Stoga Komisija zaključuje da je ispunjen kriterij utvrđen u točki 1.4. podtočki (d) podpodtočki i. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317.

Zaključak o ocjeni korektivnih mjera osmišljenih za postizanje usklađenosti revidiranih ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću s ciljevima performansi povezanim s troškovnom učinkovitošću na razini Unije

- (50) Na temelju nalaza iz uvodnih izjava od 6. do 49. Komisija zaključuje da korektivne mjere utvrđene u nacrtu završnog plana performansi dovode do smanjenja utvrđenih troškova za zonu naplate između Belgije i Luksemburga. Rezultat su revidirani ciljevi performansi povezani s troškovnom učinkovitošću koje bi trebalo smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje.

Preispitivanje revidiranih ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću za terminalne usluge u zračnoj plovidbi

- (51) Komisija je u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 izrazila zabrinutost u pogledu terminalnih ciljeva povezanih s troškovnom učinkovitošću koje je Belgija predložila u revidiranom nacrtu plana performansi i smatrala je da bi Belgija te ciljeve trebala dodatno obrazložiti ili revidirati naniže.
- (52) Komisija primjećuje da nacrt završnog plana performansi uključuje poboljšane terminalne ciljeve performansi povezane s troškovnom učinkovitošću za Belgiju za kalendarske godine 2023. i 2024., uključujući smanjenje utvrđenih troškova od 1,8 milijuna EUR izraženih u EUR 2017 za 2023. i 1,4 milijuna EUR izraženo u EUR 2017 za 2024. Međutim, kretanje terminalnog utvrđenog jediničnog troška u Belgiji od +3,1 % tijekom trećeg referentnog razdoblja i dalje je više od kretanja rutnog utvrđenog jediničnog troška od -0,9 % tijekom trećeg referentnog razdoblja i više od stvarnog kretanja terminalnog utvrđenog jediničnog troška od +0,5 % zabilježenog tijekom drugog referentnog razdoblja. Nadalje, terminalni utvrđeni jedinični trošak i dalje je veći za procijenjenu znatnu maržu od 52,8 %, u usporedbi s medijanom terminalnog utvrđenog jediničnog troška relevantne usporedne skupine zračnih luka. Komisija napominje i da Belgija u nacrtu završnog plana performansi nije iznijela nikakva dodatna obrazloženja razine svojih terminalnih ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću.
- (53) Na temelju nalaza iz uvodne izjave 52. Komisija zaključuje da revidirani terminalni ciljevi performansi povezani s troškovnom učinkovitošću u Belgiji i dalje izazivaju zabrinutost. Komisija stoga ponavlja svoje stajalište, kako je izneseno u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336, da bi Belgija trebala revidirati te ciljeve naniže ili pružiti odgovarajuća obrazloženja za njih. Belgija bi trebala odgovoriti na tu opasku pri donošenju završnog plana performansi u skladu s člankom 16. točkom (a) Provedbene uredbe (EU) 2019/317.

Revizija programa poticaja iz članka 11. Provedbene uredbe (EU) 2019/317

- (54) Komisija je u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336 zaključila da Belgija treba revidirati svoje programe poticaja za postizanje ciljeva povezanih s kapacitetom na ruti i terminalnim kapacitetom tako da se maksimalna financijska nepogodnost koja proizlazi iz tih programa poticaja utvrdi na razini koja ima znatan utjecaj na prihode izložene riziku. Komisija primjećuje da je Belgija ipak zadržala svoje programe poticaja nepromijenjenima u nacrtu završnog plana performansi.
- (55) Komisija stoga zaključuje da programi poticaja za kapacitet na ruti i terminalni kapacitet koje je Belgija utvrdila u nacrtu završnog plana performansi i dalje izazivaju zabrinutost. Komisija stoga ponavlja svoje stajalište da bi Belgija, kad je riječ o donošenju završnog plana performansi na temelju članka 16. točke (a) Provedbene uredbe (EU) 2019/317, trebala revidirati svoje programe poticaja za postizanje ciljeva povezanih s kapacitetom na ruti i terminalnim kapacitetom kako bi se maksimalna financijska nepogodnost koja proizlazi iz tih programa poticaja utvrdila na razini koja ima znatan utjecaj na prihode izložene riziku, kako je izričito propisano člankom 11. stavkom 3. točkom (a) te provedbene uredbe. Ta bi revizija prema mišljenju Komisije trebala dovesti do maksimalne financijske nepogodnosti koja je jednaka ili veća od 1 % utvrđenih godišnjih troškova.

ZAKLJUČAK

- (56) Trebalo bi utvrditi da su korektivne mjere iz nacrtu završnog plana performansi u pogledu revidiranih ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću za zonu naplate između Belgije i Luksemburga usklađene s Provedbenom odlukom (EU) 2023/1336. Nakon tih korektivnih mjera revidirane ciljeve performansi povezane s troškovnom učinkovitošću trebalo bi smatrati usklađenima s odgovarajućim ciljevima performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje.
- (57) Međutim, Komisija napominje da Belgija u svojem nacrtu završnog plana performansi nije riješila sljedeće probleme koji se odnose na nalaze koje je Komisija utvrdila tijekom detaljnog ispitivanja iz uvodne izjave 1. i iznijela u Provedbenoj odluci (EU) 2023/1336:
- (a) pogrešnu primjenu odgovarajućih pravnih odredbi kojima se uređuju podjela rizika povezanog s prometom, podjela rizika povezanog s troškovima i programi poticaja u pogledu MUAC-a;
  - (b) nepravilne financijske aranžmane za troškove nastale za usluge koje pružaju skeyes i MUAC u prekograničnim područjima;
  - (c) pogrešnu raspodjelu troškova prilaza između rutnih i terminalnih usluga u zračnoj plovidbi u odnosu na skeyes;
  - (d) pogrešne razine maksimalnih financijskih nepogodnosti u programima poticaja Belgije za postizanje rutnih i terminalnih ciljeva povezanih s kapacitetom, kako je navedeno u uvodnim izjavama 54. i 55.
- (58) Stoga Komisija zaključuje da bi Belgija trebala bez odgode odgovoriti na nalaze iz uvodne izjave 57. Ovim se zaključkom ne dovodi u pitanje nijedan postupak zbog povrede koji bi Komisija mogla pokrenuti u vezi s tim nalazima,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Korektivne mjere utvrđene u nacrtu završnog plana performansi koji je Belgija dostavila Komisiji 7. studenog 2023. u skladu s Uredbom (EZ) br. 549/2004 u pogledu ciljeva performansi povezanih s troškovnom učinkovitošću za treće referentno razdoblje u skladu su s Provedbenom odlukom (EU) 2023/1336.

Ciljevi performansi iz nacrtu završnog plana performansi koji je Belgija dostavila 7. studenog 2023. u skladu s Uredbom (EZ) br. 549/2004, a koji su navedeni u Prilogu ovoj Odluci, usklađeni su s ciljevima performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje utvrđenima u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2021/891 ⁽³⁾.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Kraljevini Belgiji.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. prosinca 2023.

Za Komisiju
Adina-Ioana VĂLEAN
Članica Komisije

⁽³⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2021/891 od 2. lipnja 2021. o utvrđivanju revidiranih ciljeva performansi na razini Unije za mrežu za upravljanje zračnim prometom za treće referentno razdoblje (2020.–2024.) i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke (EU) 2019/903 (SL L 195, 3.6.2021., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/891/oj).

PRILOG

Ciljevi performansi iz nacrtu završnog plana performansi koji je Belgija dostavila u skladu s Uredbom (EZ) br. 549/2004, za koje je utvrđeno da su usklađeni s ciljevima performansi na razini Unije za treće referentno razdoblje

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO SA SIGURNOŠĆU

Djelotvornost upravljanja sigurnošću

Belgija	Ciljevi djelotvornosti upravljanja sigurnošću, izraženi kao razina provedbe (razine od A do D prema Agenciji Europske unije za sigurnost zračnog prometa („EASA”))		
Predmetni pružatelj usluga u zračnoj plovidbi	Cilj upravljanja sigurnošću	2023.	2024.
skeyes	Politika i ciljevi u pogledu sigurnosti	C	C
	Upravljanje sigurnosnim rizikom	D	D
	Osiguranje sigurnosti	C	C
	Promicanje sigurnosti	C	C
	Kultura sigurnosti	C	C
MUAC	Politika i ciljevi u pogledu sigurnosti	C	C
	Upravljanje sigurnosnim rizikom	D	D
	Osiguranje sigurnosti	C	C
	Promicanje sigurnosti	C	C
	Kultura sigurnosti	C	C

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO S OKOLIŠEM

Prosječna učinkovitost horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju

Belgija	2023.	2024.
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s okolišem, izraženi kao prosječna učinkovitost horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju	3,00 %	3,00 %

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO S KAPACITETOM

Prosječno kašnjenje na ruti ATFM-a u minutama po letu

Belgija	2023.	2024.
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s kapacitetom, izraženi u minutama kašnjenja ATFM-a po letu	0,17	0,17

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO S TROŠKOVNOM UČINKOVITOŠĆU

Utvrđeni jedinični trošak za rutne usluge u zračnoj plovidbi

Zona naplate rutnih naknada u Belgiji i Luksemburgu	Polazna vrijednost 2014.	Polazna vrijednost 2019.	2020. – 2021.	2022.	2023.	2024.
Rutni ciljevi povezani s troškovnom učinkovitošću, izraženi kao utvrđeni jedinični rutni trošak (u realnim vrijednostima EUR 2017.)	81,78 EUR	83,26 EUR	189,52 EUR	104,47 EUR	90,34 EUR	80,26 EUR